

Barcelona, 12 de febrer de 2024

La Generalitat avalua els tributs propis per millorar la seva efectivitat

- El Departament d'Economia i Hisenda encarrega a Ivàlua una anàlisi dels impostos turístic, habitatges buits i aviació comercial
- L'impost sobre les estades en establiments turístics augmenta els ingressos públics sense disminuir la demanda
- L'impost sobre els habitatges buits, si bé ha incrementat la mobilització de l'estoc cap al lloguer assequible, no ha tingut efecte sobre el nombre de pisos buits i el preu del lloguer
- L'anàlisi suggereix que apujar el tipus impositius de l'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial podria incrementar l'efectivitat, sense situar en desavantatge al Prat en relació amb altres aeroports

El Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat i l'Institut Català d'Avaluació de polítiques Públiques, Ivàlua, han presentat aquest matí les conclusions de l'anàlisi de la política d'ingressos del Govern català centrada en tres dels seus tributs propis: l'impost sobre les estades en establiments turístics, l'impost sobre els habitatges buits i l'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial. La voluntat del Govern català amb aquesta iniciativa, fruit de la col·laboració entre la Generalitat i Ivàlua, és realitzar un exercici de transparència i avaluar la seva política fiscal per poder millorar-ne l'efectivitat.

La secretària d'Hisenda, Marta Espasa, ha assegurat avui que **“l'avaluació és una mostra de transparència i bon govern de les administracions”** i, en aquest sentit, l'ha qualificat d'**“imprescindible”**. Al seu parer, aquest exercici **“permet retre comptes davant la ciutadania, millorar l'eficiència de les polítiques públiques”**, i també obre la porta a la possibilitat de **“prendre mesures correctives”** en matèria de política fiscal si es detecten **“desigualtats o injustícies”** o fins i tot **“que algun tribut tingui un impacte negatiu sobre el creixement econòmic”**. **“Avaluar és compromís amb la millora contínua i és el que volem fer des de la Secretaria d'Hisenda”**, ha subratllat. Per a Espasa, la celebració de Jornades com la d'avui també serveixen per **“construir ponts de coneixement i col·laboració entre investigadors, experts i la mateixa administració pública”**, ha conclòs.

Per la seva banda, el president d'Ivàlua, Xavier Cuadras Morató, ha destacat que **“malgrat que generalment s'avaluen les polítiques de despesa és important posar en valor les polítiques d'ingrés des del punt de vista dels recursos i avaluar-les”**.

Espasa i Cuadras han fet aquestes declaracions durant la inauguració de la Jornada de presentació dels resultats de l'anàlisi que ha tingut lloc al Districte Administratiu de la Generalitat a Barcelona. Un acte en el qual també han participat el personal d'Ivàlua i els experts acadèmics que han col·laborat en l'elaboració de les avaluacions.

Les principals conclusions de l'anàlisi són les següents:

Impost sobre les estades en establiments turístics

[L'impost sobre les estades en establiments turístics](#) (IEET), creat el març de 2012 amb la [Llei 5/2012](#) i modificat per la [Llei 5/2017](#) i el [Decret llei 141/2017](#), té com a objectius millorar la competitivitat i sostenibilitat de Catalunya com a destinació turística i internalitzar les possibles externalitats causades per aquesta activitat en zones d'alta concentració turística. Els ingressos de l'impost són finalistes i van destinats íntegrament a nodrir el Fons per al foment de turisme.

L'anàlisi, que se centra en el període 2012-2019, conclou que ni la implementació de l'impost ni les modificacions tarifàries realitzades l'any 2017 no han tingut un efecte significatiu sobre la demanda turística a Catalunya, ni a cap de les tres marques turístiques analitzades (Barcelona, Costa Brava i Costa Daurada).

Dins de l'àmbit de les recomanacions, els autors suggereixen avaluar en un futur l'ús dels recursos obtinguts per l'impost, que estan destinats a potenciar la competitivitat i sostenibilitat del turisme.

L'avaluació ha estat realitzada per Jordi Suriñach (UAB) i Josep Andreu Casanovas (GECOS), amb la supervisió d'Ivàlua.

Impost sobre els habitatges buits

El Parlament de Catalunya va aprovar el 2015 la [Llei 14/2015](#) de l'impost sobre els habitatges buits per intervenir en el mercat immobiliari amb l'objectiu de reduir l'estoc d'habitatges buits i augmentar els de lloguer social. L'impost grava l'incompliment de la funció social dels propietaris jurídics dels habitatges, quan estan buits durant més de 2 anys sense causa justificada i situats en municipis d'alta demanda.

La principal conclusió de l'estudi és que la posada en marxa d'aquest tribut no ha tingut efecte sobre el nombre d'habitatges buits i el preu del lloguer. Si bé l'impost està associat a un increment de la mobilització de l'estoc d'habitatge cap al lloguer assequible, els resultats no són estadísticament robustos. En l'àmbit dels suggeriments, l'anàlisi ha permès identificar potencials millores en l'actual registre de dades d'habitatges buits i les bases de dades.

L'avaluació ha estat realitzada per Federico Todeschini i Mireia Borrell Porta, analistes d'Ivàlua.

Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial

L'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial és un tribut propi de la Generalitat de Catalunya, creat amb la [Llei 2/2014](#) que grava aquest tipus de contaminació de les aeronaus en vols comercials que s'enlairin des d'aeroports de Catalunya en zones de protecció especial. La motivació de l'impost és mediambiental amb una doble vessant: influir en el comportament de les companyies aèries de forma que internalitzin les externalitats negatives que generen en termes de contaminació de l'aire i obtenir ingressos addicionals que poden finançar despeses i inversions per millores del medi ambient.

Els resultats de l'avaluació conclouen que l'impost no ha tingut un impacte sobre la quantitat de vols ni sobre l'ús d'avions menys contaminants, ja que suposa un cost addicional baix per a les aerolínies en relació amb les taxes que han de pagar per operar a l'aeroport de Barcelona-El Prat Josep Tarradellas. Les recomanacions de l'avaluació apunten que pujar significativament el tipus impositiu podria incrementar l'efectivitat de l'impost, sense situar en desavantatge al Prat amb relació a altres aeroports de grans dimensions. També es recomana fer una nova avaluació per comprovar-ne l'efectivitat si s'introdueixen canvis a l'impost.

L'avaluació ha estat realitzada per Valeria Bernardo (TecnoCampus-UPF), Xavier Fageda (UB) i Jordi Teixidó (UB), amb la supervisió d'Ivàlua.

Per a més informació es poden consultar les diferents avaluacions:

- [Impost sobre les estades en establiments turístics](#)
- [Impost sobre els habitatges buits](#)
- [Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial](#)